

Beheersovereenkomst Eindevaluatie 2011- 2015

Commissie Mobiliteit & Openbare Werken

14/07/2016

Roger Kesteloot
Directeur-generaal

Beheersovereenkomst

Evaluatie uitvoeringsjaar 2015 + eindevaluatie

- **Beheersovereenkomst 2011-2015**
 - verbintenissen - uitgebreide lijst van indicatoren (meetbaar, evolutie) met streefwaarden & kengetallen
 - kengetal: de realisatie is in grote mate afhankelijk van derden
 - streefwaarde: de realisatie in grote mate of volledig in handen van De Lijn
- **Jaarrapportering 2015 – Eindrapportering 2011-2015**
 - resultaten indicatoren
 - realisatie strategische & operationele doelstellingen
- De evaluatie werkingsjaar 2015 werd ter goedkeuring voorgelegd aan de raad van bestuur van 23 maart 2016.
Voor de eindevaluatie gebeurde dit op 9 juni 2016.

Operationele doelstellingen

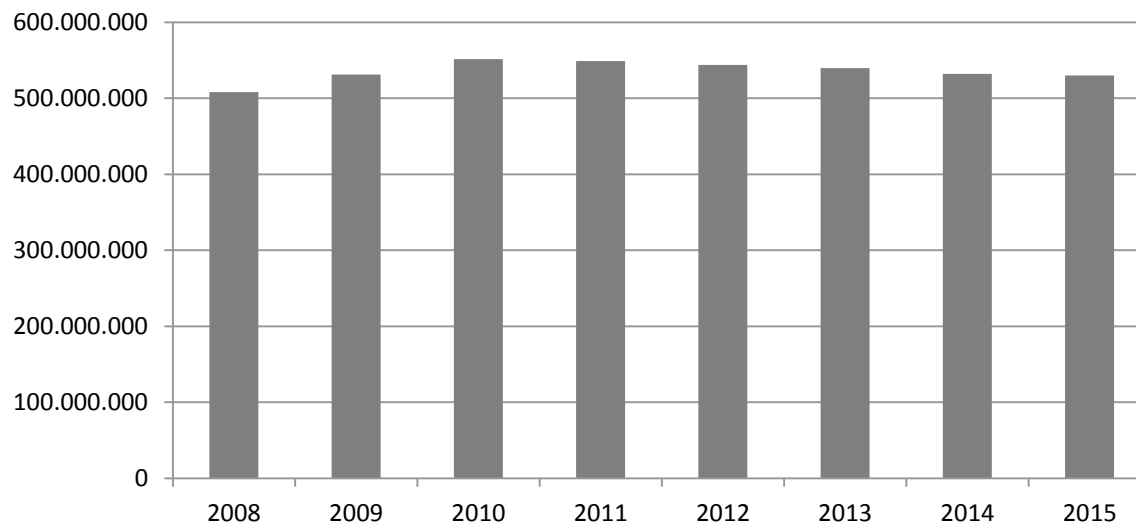

Klant en netmanagement

Evolutie reizigersaantallen

Streefcijfer reizigersgroei: +10,5%

Aantal reizigers

2010: 551 235 185
2011: 549 072 673
2012: 544 033 069
2013: 539 512 672
2014: 532.152.567
2015: 529.897.233

Verschil 2015: -0,42%

Klant en netmanagement

Evolutie reizigersaantallen 2011-2015

Streefcijfer niet behaald.

	Aantal reizigers
2011	549.072.673
2015	529.897.233
Vershil	-19.175.440
Evolutie	-3,49%

Oorzaken:

- ❖ Achterwege blijven krachtige push & pullmaatregelen voor modal shift
- ❖ De Lijn te veel 'stand alone' in plaats van schakel in bredere combimobiliteit
- ❖ Suboptimale afstemming aanbod op reële vraag
- ❖ Vaste reizigersassumpties bij (gratis) abonnementen (incl. gewijzigde reglementering DINA en VDAB-jobpas)
- ❖ Aanpassingen aan verschillende DBS-systemen met lokale gemeenten / stopzettingen (budgettaire redenen bij gemeenten).
- ❖ Niet: maatregelen efficiëntieverhoging aanbod (zie stabiel blijven van indicator "aantal reizigers per plaatskilometer")

Klant en netmanagement

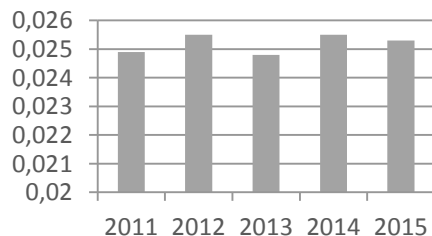
Reizigers / Plaatskilometers

Streefwaarde te bepalen na invoering ReTiBo

	Aantal reizigers*	Aantal plaatskm	Reiziger/plaatskm
2011	561.177.734	22.561.551.734	0,0249
2012	556.107.577	21.816.248.147	0,0255
2013	551.486.965	22.214.503.593	0,0248
2014	543.914.604	21.346.057.075	0,0255
2015	540.873.470	21.350.419.094	0,0253

* Inclusief leerlingenvervoer

Reizigers/plaatskm

Het aantal reizigers per plaatskilometer is ondanks de wijzigingen die het aanbod heeft ondergaan vrij stabiel gebleven. Overeenkomstig de krijtlijnen van de besparingen die de afgelopen jaren werden doorgevoerd bleef de impact op het aantal vervoerde reizigers per plaatskilometer eerder beperkt.

HOV-verbindingen

2015 - Projecten in elke entiteit

- **Doelstelling:** elke entiteit start minstens één project hoogwaardig spoorgebonden OV
- **Realisaties**
 - Antwerpen
 - Brabo 2: Havanasite – Antwerpen-Zuid, inclusief heraanleg Noorderleien, autoluw Operaplein en tramlijnverlenging naar 't Eilandje – start van de werken in maart 2016 aan de Frankrijklei, open helling voor de tram, de Noorderlaan en de parking onder het Operaplein. In mei 2016 starten de werken aan de Rijnkaai en Londenbrug.
 - LIVAN I: ingebruikname premetro tunnel Reuzenpijp onder Herentalsebaan en tramlijnverlenging naar Wommelgem P+R.
 - Masterplan 2020: indicatieve studie verdergezet voor de ontwikkeling van tramlijnverlengingen in en rond Antwerpen. In januari 2016 werd de studie toegewezen aan het consortium Arcadis – BUUR.
 - Foorplein: in de zomer van 2015 besliste de Vlaamse Overheid om de 2^e inrit aan het Foorplein naar de Reuzenpijp (Livan I) ook te laten openen. Hierdoor zou tramlijn 10 ook de ondergrondse snelle verbinding kunnen gebruiken. Momenteel voorziet men de afwerking van deze werken in augustus 2017.
 - Limburg
 - Afgelopen week besproken in deze commissie
 - Oost-Vlaanderen
 - Tramverlenging Zwijnaarde Dorp: werkzaamheden in uitvoering. In 2016 volgt de ingebruikname.
 - Tramverlenging naar UZ Gent: wegenis- en spoorwerken werden in februari 2016 afgewerkt. 13 maart 2016 ingebruikname.
 - Vertramming lijn 3: Project-MER lopende. Uitwerken flankerend beleid – lopend + politieke besluitvorming Gent i.f.v. het parkeerplan en het nieuwe mobiliteitsplan.
 - Vertramming lijn 7: verdere afstemming met stad Gent en AWW in de loop van 2016 met informatiesessies en dialoogmomenten (partners en inwoners). Technische uitklaring.

HOV-verbindingen

2015 - Projecten in elke entiteit

- The Loop kleine lus: Fase 1 - tijdelijke lus in gebruik sinds augustus 2015. Fase 2 in 2016/2017 uitvoering.
- The Loop grote lus: in 2016 opmaak van programma van eisen.
- Oude Dokken: Fase 1 – Verapazbrug – lopende. In 2016 definitief voorontwerp + verdere uitwerking MER.
- Vlaams-Brabant
 - (G)RUP voor deze 3 lijnen hoogwaardig openbaar vervoer loopt. Openbaar onderzoek en goedkeuring wordt verwacht in 2016. Nadien volgen de project-MER's voor deze 3 verbindingen (2016-2017).
- West-Vlaanderen
 - Project-MER Kusttramverlenging Koksijde-Veurne: ingrijpende wijzigingen in de randvoorwaarden voor het ontwerp van de tramverlening. Overleg met de dienst MER en Ruimte Vlaanderen heeft uitgewezen dat een verderzetting van de lopende Project-MER weinig zinvol is. Er wordt nu onderzocht welke de te nemen verdere stappen zijn in het traject tot realisatie van de tramverlenging.
 - SHIP Zeebrugge: Er werd aan aMT, trekker in dit dossier, gevraagd om een volledige MKBA-studie en MER te maken van 4 alternatieven.
 - Spoorverbinding Brugge – Zeebrugge: onderzoek is opgestart. Op vraag van Kabinet (Vlaams en Federaal) worden verschillende opties afgewogen op technische haalbaarheid en MKBA.
 - Tramverlening Westkapelle: onderzoek gestart in 2014.
 - Hoog-Kortrijk: Afweging verschillende scenario's met verschillende modi is opgemaakt (MKBA). Het overblijvende scenario (i.e. het enige rendabele volgens MKBA), bus of HOV via Doorniksesteenweg, is nog in onderzoek.
- Algemeen
 - Los van de modi is vooral de doorstroming van cruciaal belang. Daarom worden binnen de 'TF doorstroming' enkele prioritaire assen verder onderzocht ifv doorstroming. Met een trambus als modus en enkele gerichte doorstromingsmaatregelen zou dan op die assen sneller tot de realisatie van HOV-verbindingen gekomen kunnen worden.

Snelbussen

Streefwaarden

- Aantal plaatskilometers snelbus per entiteit: trend in +
- Aantal snelbusreizigers per jaar per entiteit: trend in +

- 2011-2015: geen prioriteit/ budgettaire mogelijkheden voor nieuwe snelbusprojecten in het kader van netmanagement.
- Geen nieuwe gegevens beschikbaar zolang reizigers niet geregistreerd kunnen worden per modus. Reizigersgegevens zijn momenteel enkel beschikbaar per vervoerbewijs en per entiteit. Het is wachten tot de volledige uitrol van ReTi vooraleer de gegevens per lijn (en dus per modus) kunnen worden achterhaald.
- 2015: hoogwaardig openbaar vervoersysteem conceptueel op tafel.

Stiptheid trams: Reële rijtijd trams per rit t.o.v. reëel afgelegde km

Kengetal: commerciële snelheid trams, gedefinieerd volgens besluit Netmanagement

	Reële snelheid	Wenssnelheid km/u	% Afwijking wenssnelheid				
			2015	2014	2013	2012	2011
Antwerpen	20,00	25	125,69%	121,02%	140,97%	139,96%	135,00%
Oost-Vlaanderen	13,69	25	181,77%	168,11%	188,82%	186,71%	177,50%
West-Vlaanderen	28,57	25	86,93%	87,00%	88,27%	87,96%	85,00%
Gemiddelde Vlaanderen	18,86	25	131,46%	125,38%	139,35%	138,21%	132,50%

Tabelwaarden uitgedrukt in km/uur (invers indicator uit beheersovereenkomst).

Percentage afwijking wenssnelheid geeft de mate weer waarin de gehaalde snelheid afwijkt van de wenssnelheid.

Stiptheid trams: Vf-factor selectie typerelaties (rijtijd OV vs. auto)

Type verbinding	Lijn*	Ritduur dal	Routeplanner	VF	Gewenste VF
Buitengebied naar regionaalstedelijk	5500 De Panne-Oostende	79	40	1,98	1,9
Kleinstedelijk naar grootstedelijk	15 Mortsel-Antwerpen	34	15	2,27	1,2
Kleinstedelijk naar grootstedelijk	7 Mortsel-Antwerpen	28	28	1,00	1,2
Kleinstedelijk naar grootstedelijk	1 Evergem-Gent	47	20	2,35	1,2
Kleinstedelijk naar grootstedelijk	5 Zwijnaarde- Gent	52	23	2,26	1,2
Kleinstedelijk naar regionaal- en kleinstedelijk	5500 Knokke-Oostende	65	46	1,41	1,8

*enkel gegevens modus tram

Stiptheid aanbod

Gehaalde commerciële snelheid per lijn

Commerciële snelheid	2011	2012	2013	2014	2015
Wenssnelheid gerealiseerd	32,47%	32,93%	34,34%	35,35%	34,08%
Wenssnelheid benaderd ($\geq 80\%$ en $\leq 100\%$)	39,64%	48,28%	38,99%	40,61%	42,32%
Wenssnelheid niet benaderd ($\leq 80\%$)	27,89%	18,79%	26,67%	24,04%	23,61%

Tabel: % lijnen (regie en exploitanten) waarop wenssnelheid Ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen wordt gehaald.

:

Stiptheid aanbod avondspits

Kengetal: % ritten op tijd bij aankomst (avondspits, dinsdag P2, eigen beheer en exploitanten)

	2011	2012	2013	2014	2015
Antwerpen	54,61 %	50,57%	54,34%	41,91%	47,70%
Oost-Vlaanderen	54,80 %	53,36%	45,19%	76,55%	67,42%
Vlaams-Brabant	44,30 %	52,38%	60,89%	52,29%	52,08%
Limburg	34,95 %	31,62%	32,99%	58,17%	54,34%
West-Vlaanderen	68,36 %	67,45%	60,31%	69,40%	67,06%
Totaal	51,40 %	51,08%	50,74%	49,63%	53,12%

op tijd = 2 minuten te vroeg tot 5 minuten te laat

Comodaliteit & mobiliteitsmanagement

Fietsvoorzieningen

Streefwaarde: 95 % van hoofdhalttes (n=750) uitgerust in 2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Antwerpen	74%	78%	79%	87%	92%
Oost-Vlaanderen	75%	75%	75%	75%	75%
Vlaams-Brabant*	41%	55%	57%	69%	69%
Limburg	62%	65%	84%	88%	88%
West-Vlaanderen	67%	75%	77%	81%	81%

* Grootste deel hoofdhalttes zijn NMBS-stations: fietsstallingen in stationsomgeving i.p.v. busperrons, worden niet meegerekend.

De in de beheersovereenkomst gestelde streefwaarde (95%) werd over gans Vlaanderen niet gehaald.

Actie: Fietsvoorzieningen actief blijven promoten bij lokale besturen

Cambio

Streefwaarde: aantal klanten groeitrend + 20% per jaar

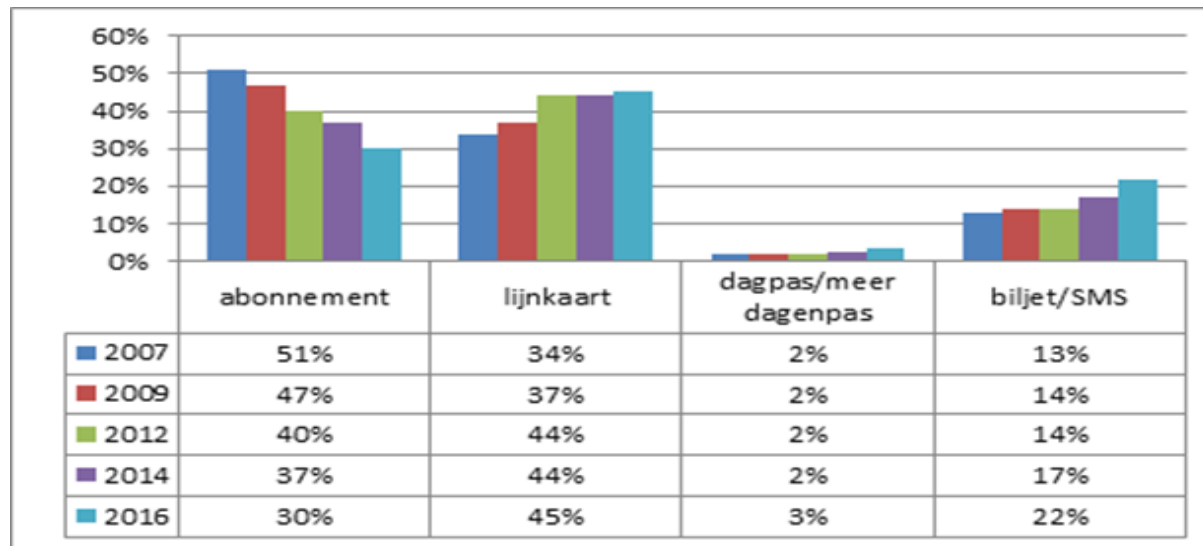
	1/1/2010	1/1/2011	1/1/2012	1/1/2013	1/1/2014	1/1/2015	1/1/2016
Aantal gebruikers	2.610	3.404	4.263	5.342	6.901	8.491	10.350
Toename (%)	+ 33%	+ 31%	+ 26%	+ 25%	+ 29%	+23%	+24%

Cambio

Streefwaarden:

- behoud huidig percentage De Lijn abonnementen onder Cambio-kanten
- gecombineerde abonnementen groeien procentueel mee met aantal klanten cambio

* Telkens gemeten op 1 januari

Gecombineerde abonnementen (meting 2016): daling van 7% t.o.v. meting 2014. De daling van de combi-abonnees wordt gecompenseerd door toenemend gebruik van gebruikers met occasionele vervoerbewijzen van De Lijn (voornamelijk door biljetten en SMS- tickets).

Informatie & communicatie

Website

Link met strategisch project RISE (zie verder)

Streefwaarde: 12.500.000 websitebezoeken per jaar

	2011	2012	2013	2014	2015
Aantal bezoeken	16.767.494	18.472.632	18.537.396	18.092.064	23.097.872
Trend	+14,08%	+10,17%	+0,35%	-2,40%	+27,70%

2015 kende een fors stijgende trend in het aantal bezoeken website

Verklaring:

- Verdere ontwikkeling van de nieuwe website
- Nieuwe website is volledig responsive

December 2015: 62% van de websitebezoekers deed dit aan de hand van smartphone of tablet

Informatie & communicatie

Apps

Link met strategisch project RISE (zie verder)

Nieuwe apps voor Android en iOS gelanceerd

Fase 1 okt 2015 (belangrijkste functionaliteiten: route plannen, realtime halte-info, halte-aankondiging)

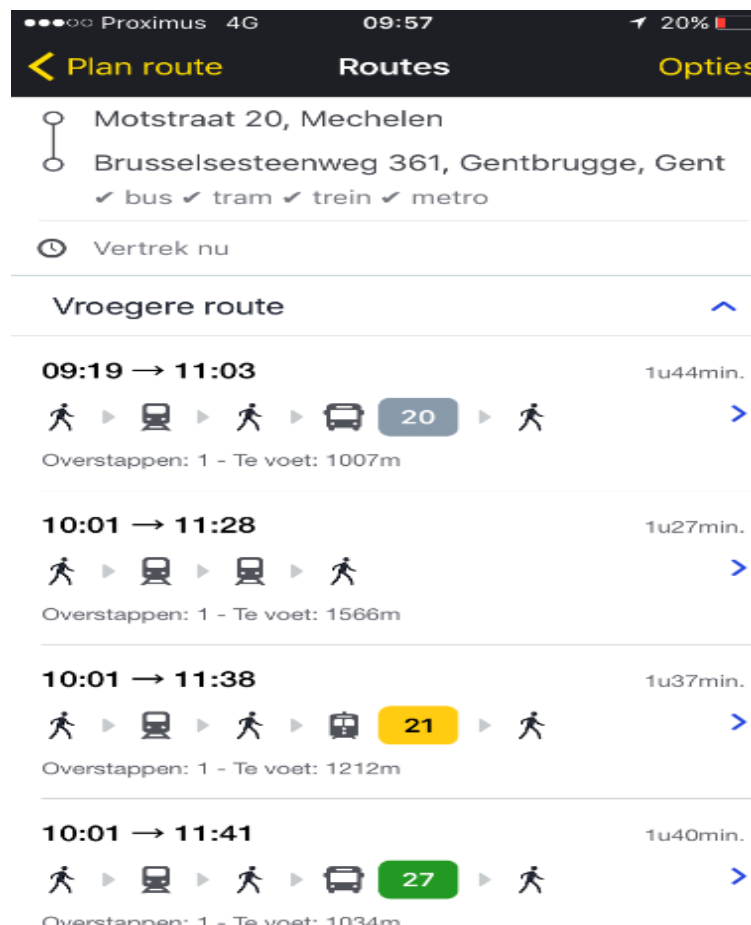
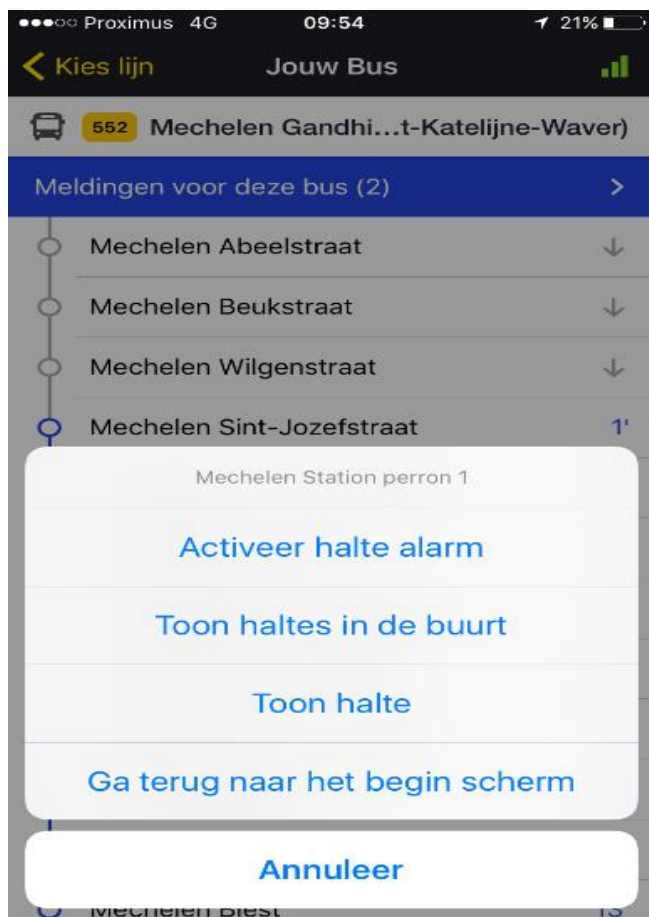
Fase 2 jan 2016 (account aanmaken + synchronisatie met website)

	jan	feb	maa	apr
2016 (vanaf 12/01)	579.055	926.604	990.944	1.008.135
trend		+ 60,00 %	+ 6,94 %	+ 1,73 %

Informatie & communicatie Apps

Link met strategisch project RISE (zie verder)

Informatie & communicatie

Omleidingsnieuwsbrief

Link met strategisch
project RISE (zie verder)

Streefwaarde: omleidingen via e-mail voor alle entiteiten
Realisatie: uitrol in januari 2011

	2011	2012	2013	2014	2015
Abonnees omleidingsnieuwsbrief	26.285	34.587	37434	39.430	32.273
Trend		+31,60%	+8,23%	+5,33%	

Sinds februari 2015 zit de elektronische nieuwsbrief geïncorporeerd in de personalisatiemogelijkheden van de nieuwe website.

Alle bestaande abonnees werden gemigreerd naar het nieuwe systeem.

Dankzij nieuwe systeem kan er nauwkeuriger gerapporteerd worden → netto aantal abonnees.

Gevolg: Een vergelijking met de voorgaande jaren is niet meer representatief. Er wordt een nieuwe tijdsreeks gestart.

Informatie & communicatie

Uitrol statische halte-informatie

Streefwaarde: 100 % van haltes uitgerust met nieuwe halte-informatie

Voorjaar 2016: +/- 38.000 haltes in Vlaanderen

	Halteborden drukwerk	Doortocht- tabellen	Plaatsing nieuwe infokasten	Halteborden uithangen	Haltenaam- borden
2011	92%	100%	26%	81%	72%
2012	99%	100%	70%	98%	92%
2013	100%	100%	100%	100%	100%
2014	100%	100%	100%	100%	100%
2015	100%	100%	100%	100%	100%

Informatie & communicatie

Uitrol real time informatie aan halten

Streefwaarde halten: 750 hoofdhaltes uitgerust met operationele realtime informatie

- 2012: 322 palen met bord - 241 operationeel
- 2013: 384 palen met bord - 257 operationeel
- 2014: 393 palen met bord - 273 operationeel
- 2015: 389 palen met bord - 292 operationeel
- De in de beheersovereenkomst gestelde streefwaarde werd niet gehaald.
- Eind 2015: aantal operationele realtime-haltes 38,93% van de streefwaarde en 75,06% van de effectief geplaatste palen (met een stijgende trend).
- **Actie:**
 - Er werd beslist om aantal borden van het oorspronkelijke type niet uit te breiden.
 - Het vorig jaar aangekondigde onderzoek naar “light versies” van realtime-infoborden zit in de marktverkenningfase.
 - Als gevolg van de gewijzigde vereisten en belangrijke raakvlakken (DOE – ReTiBo) zijn nog geen technologische keuzes gemaakt.

Informatie & communicatie

Uitrol real time informatie op voertuigen

Streefwaarde voertuigen: start real time communicatie voor klanten op alle voertuigen (koppeling RetiBo) – volledige realisatie in 2015

- Koppeling met onderdeel boordcomputer (ReTiBo)
- Volgt bijgestelde timing van dit strategisch project

Verkeersveiligheid

Bus - ongevallen

Streefwaarde: Aantal ongevallen per 100 000 km vanaf 2011 jaarlijkse daling met 2,5 %

	Aantal verkeersongevallen **	Aantal verkeersongevallen met gewonden	Aantal kilometer	Aantal verkeersongevallen per 100.000 km	Aantal verkeersongevallen met gewonden per 100.000 km
2011	6.860	330	118.712.564	5,78	0,28
2012	6.222	338	115.248.625	5,4	0,29
2013	5.801	365	111.248.872	5,21	0,33
2014*	4.831	367	110.478.963	4,37	0,33
2015	5.128	339	109.581.849	4,68	0,31

**Bussen en trams in geregelde lijndienst, incl. rit van en naar stelplaats = nulmeting – alleen voertuigen eigen beheer

*Bij interpretatie van de gegevens dient rekening gehouden te worden met het feit dat De Lijn in 2014 een ingrijpende wijziging heeft doorgevoerd, zowel op vlak van registratie als op vlak van categorisering van ongevallen (de ongevalsdefinitie)

Significante stijging +0,31%

Verklaring; onderzoek in depth datamining:

- Factor 'vertrouwd zijn met de reisweg'
- Omleidingen e.a. tijdelijke reismogelijkheden zouden voornaamste 'ongevalsuitlokkers' zijn

Vergelijkend onderzoek – ongevallen andere weggebruikers – dringt zich op.

Verkeersveiligheid

Tram - ongevallen

Streefwaarde: Aantal ongevallen per 100 000 km vanaf 2011 jaarlijkse daling met 2,5 %

	Aantal verkeersongevallen **	Aantal verkeersongevallen met gewonden	Aantal kilometer	Aantal verkeersongevallen per 100.000 km	Aantal verkeersongevallen met gewonden per 100.000 km
2011	1.515	131	15.694.580	9,65	0,83
2012	1.430	103	15.787.145	9,06	0,65
2013	1.492	113	16.938.635	8,81	0,67
2014*	937	118	16.682.388	5,62	0,71
2015	937	108	17.069.324	5,49	0,63

**Bussen en trams in geregelde lijndienst, incl. rit van en naar stelplaats = nulmeting – alleen bussen eigen beheer

*Bij interpretatie van de gegevens dient rekening gehouden te worden met het feit dat De Lijn in 2014 een ingrijpende wijziging heeft doorgevoerd, zowel op vlak van registratie als op vlak van categorisering van ongevallen (de ongevalsdefinitie)

Het aantal tramongevallen per 100.000 km blijft positief stabiel: daling met 0,13%.

Verkeersveiligheid

Bus – ongevallen eigen aansprakelijkheid

Streefwaarde: aantal ongevallen met eigen verantwoordelijkheid per 100 000 km vanaf 2011 jaarlijkse daling met 2,5 %

	Aantal verkeersongevallen eigen verantwoordelijkheid	Aantal verkeersongevallen eigen verantwoordelijkheid met gewonden	Aantal kilometer	Aantal verkeersongevallen per 100.000 km	Aantal verkeersongevallen per 100.000km eigen verantwoordelijkheid met gewonden
2011	3.221	111	118.712.564	2,71	0,09
2012	2.983	104	115.248.625	2,59	0,09
2013	2.654	118	111.248.872	2,39	0,11
2014*	2.345	107	110.478.963	2,12	0,1
2015	2.565	89	109.581.849	2,34	0,08

* Alleen bussen eigen beheer

* Bij interpretatie van de gegevens dient rekening gehouden te worden met het feit dat De Lijn in 2014 een ingrijpende wijziging heeft doorgevoerd, zowel op vlak van registratie als op vlak van categorisering van ongevallen (de ongevalsdefinitie)

Evolutie: + 0,22%

Verkeersveiligheid

Tram – ongevallen eigen aansprakelijkheid

Streefwaarde: aantal ongevallen met eigen *verantwoordelijkheid* per 100 000 km
vanaf 2011 jaarlijkse daling met 2,5 %

	Aantal verkeersongevallen eigen verantwoordelijkheid	Aantal verkeersongevallen eigen verantwoordelijkheid met gewonden	Aantal kilometer	Aantal verkeersongevallen per 100.000 km	Aantal verkeersongevallen per 100.000km eigen verantwoordelijkheid met gewonden
2011	309	20	15.694.580	1,97	0,13
2012	279	9	15.787.145	1,77	0,06
2013	255	10	16.938.635	1,51	0,06
2014*	59	12	16.682.388	0,35	0,07
2015	51	8	17.069.324	0,3	0,05

*Bij interpretatie van de gegevens dient rekening gehouden te worden met het feit dat De Lijn in 2014 een ingrijpende wijziging heeft doorgevoerd, zowel op vlak van registratie als op vlak van categorisering van ongevallen (de ongevalsdefinitie)

Evolutie: - 0,05%

Verkeersveiligheid

Vastgestelde overtredingen

Streefwaarde: geleidelijke afname aantal boetes van 1/110.000 km naar 1/150.000 km in 2015

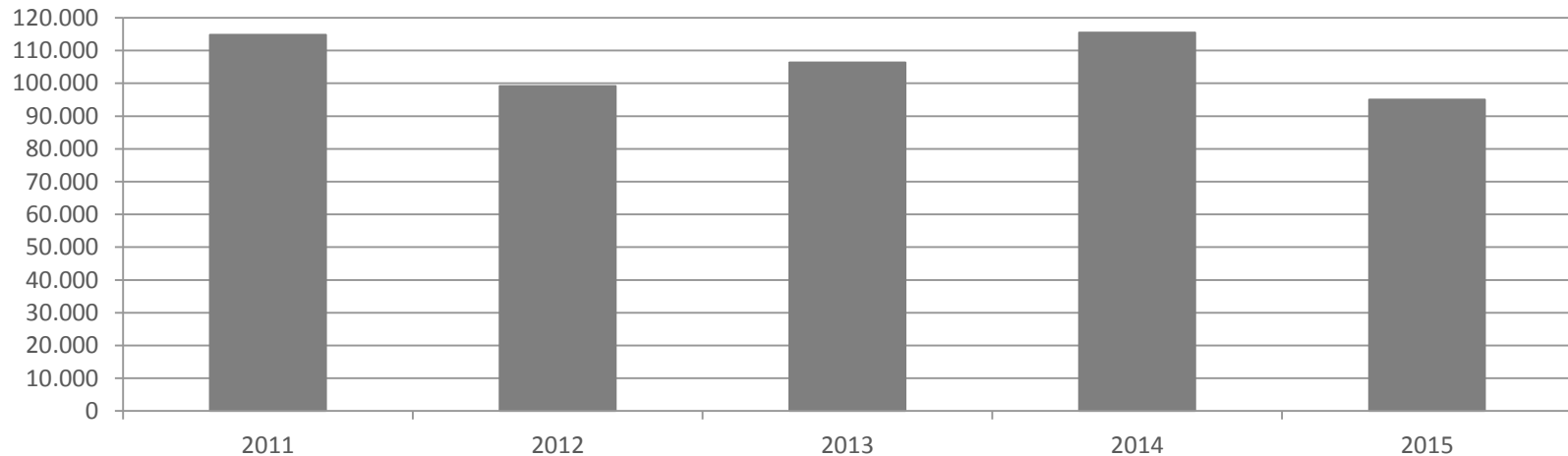
jaar	aantal boetes	km bus	1 boete/x km bus
2011	1.171	118.712.564	101.377
2012	1.322	115.248.625	87.177
2013	1.205	111.248.872	92.323
2014	1.101	110.478.963	100.344
2015	1.332	109.581.849	82.269

Verkeersveiligheid

Vastgestelde overtredingen

1 boete/X km exploitatie

- Alleen chauffeurs eigen beheer
- Geenszins eenduidige uitspraken te maken: fundamentele datasets ontbreken, nl. aangaande de planning, frequentie en uitvoering van verkeerscontroles door de onderscheiden lokale politiezones in Vlaanderen

Capaciteitbeheer

- Permanent monitoren van bezetting voertuigen
 - problemen hoofdzakelijk tijdens ochtend- en avondspits
 - sterk geografisch geconcentreerd
- Gegevens worden op lijn- en ritniveau en per type voertuig geregistreerd.

	Aantal lijnen met capaciteitsproblemen	Aantal ritten (per dag) met capaciteitsproblemen (hoogst waargenomen/dag*)
2011	171	543
2012	158	615
2013	156	325
2014	114	196
2015	129	266

* dit cijfer is gebaseerd op hoogst waargenomen cijfer tijdens typedag, voertuigen zowel eigen beheer als exploitanten

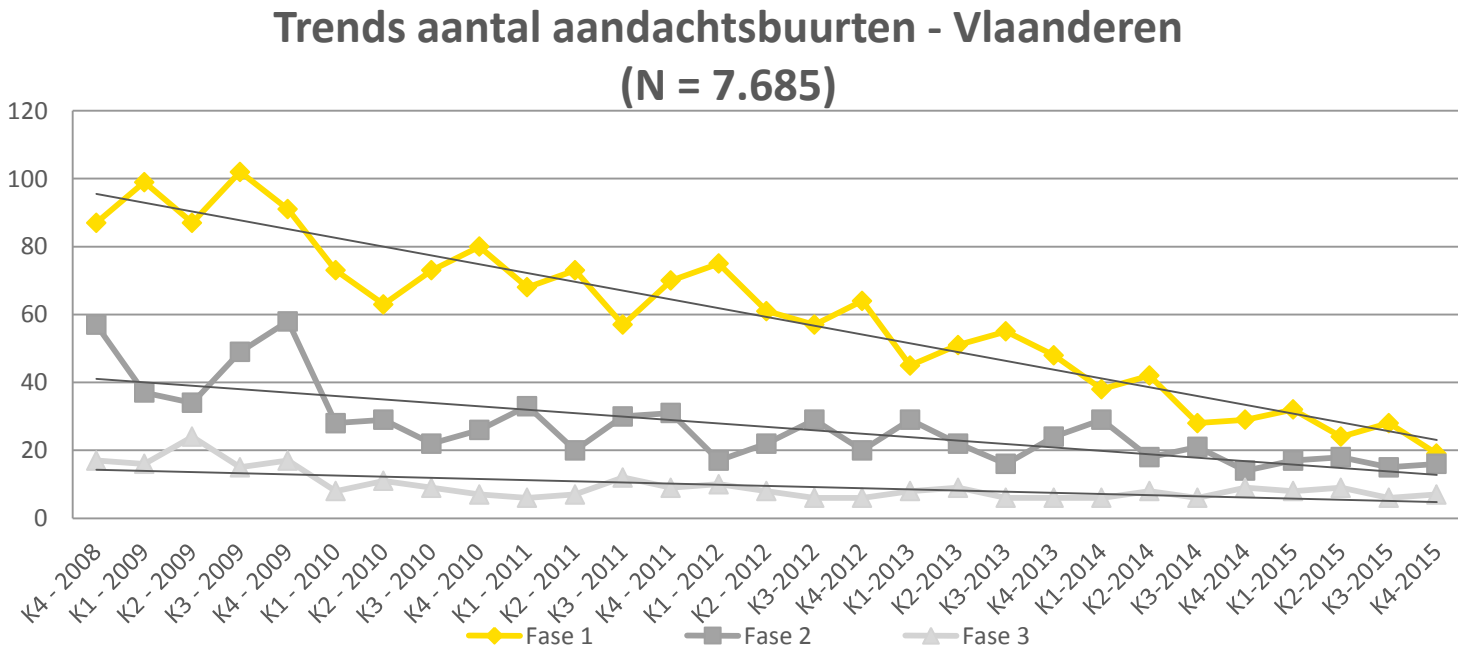
Capaciteitbeheer

Met de invoering van Retibo zullen de gemonitorde data, ook inzake capaciteitsproblemen, verder verfijnd worden. Daardoor wordt het voor De Lijn mogelijk de capaciteitsproblemen nog meer punctueel op te volgen.

Sociale veiligheid

2011-2015

Op Vlaams niveau en eigenlijk al sinds de start van de Veiligheidsmonitor:
een continu licht dalende trend vast te stellen in het aantal aandachtsbuurten (voor alle drie onderscheiden fases).

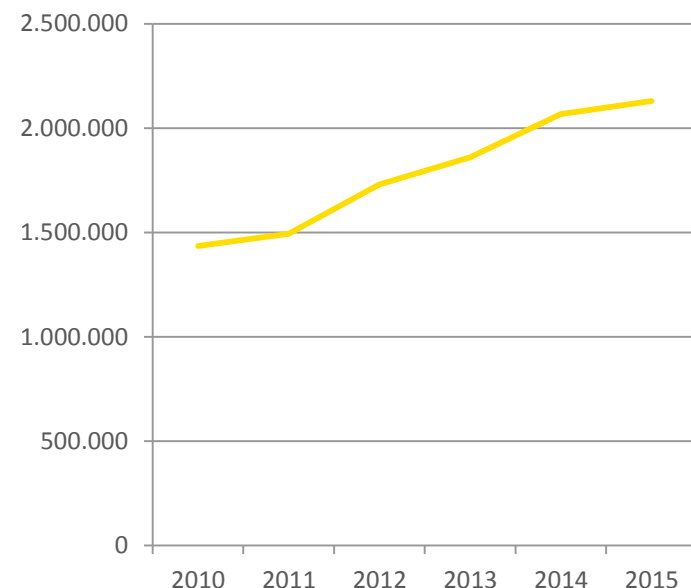

Sociale veiligheid

2011 - 2015

Streefwaarde: aantal door lijncontroleurs gecontroleerde reizigers /jaar stijgt elk jaar met 5%

	Aantal gecontroleerde reizigers	Groeipad
2010	1.435.456	
2011	1.494.475	+ 4,11 %
2012	1.730.863	+ 15,82 %
2013	1.860.563	+ 7,49%
2014	2.068.009	+ 11,15%
2015	2.130.418	+ 2,92%

De in de beheersovereenkomst gestelde streefwaarde werd in 2012, 2013 en 2014 ruim gehaald. Dit geldt ook voor het totale groeipad in de vergelijking 2015 met 2010.

Tarieven

Armoedebestrijding: sociale abonnementen in omloop

Abonnementen in omloop in december*	2010	2011	2012	2013	2014	2015
VDAB-Jobpas	27.115	4.128	3.531	3.002	3.204	2.859
Vroeger 'Lijnpas 75%'	4.416	4.609	4.330	4.191	4.071	74
VG-netabonnementen	30.831	32.152	30.155	25.731	22.239	30.123
VT-netabonnementen	86.425	103.644	113.614	123.589	133.954	133.274
Totaal	148.787	144.533	151.630	156.513	163.468	166.330

* DINA-abonnementen en 3W-extra werden niet opgenomen, want vallen niet onder noemer “sociaal”.

Tarieven

Armoedebestrijding

Wijzigingen in de periode 2011-2015:

- Wegens verminderd succes en een in verhouding te hoge administratieve last werd beslist de DINA-abonnementen af te bouwen en te vervangen door andere incentives om het openbaar vervoer te gebruiken. In een eerste fase werd in 2015 het gratis abonnement vervangen door een abonnement aan 50% korting. In een tweede fase werd in 2016 het systeem DINA stopgezet en werden er geen nieuwe aanvragen meer aanvaard.
- De diversiteit in de abonnementsformules, waarbij sommige kinderen een gratis abonnement konden krijgen en anderen de volle prijs dienden te betalen, werd geüniformeerd. Alle -12 jarigen kunnen nu gebruik maken van een aantrekkelijk geprijsd jaarabonnement.
- Het gratis vervoer voor 65+ bleek niet langer houdbaar. Sinds september 2015 kunnen zij een betalend jaarabonnement aanschaffen aan een nog steeds erg voordelig tarief
- De tarieven voor VG- en VT-abonnementen bleven over de periode van de beheersovereenkomst zeer laag.

Toegankelijkheid

Voertuigen

Streefwaarde: Aantal toegankelijke trams groeit elk jaar met 5%

- 2012 – 2013 - 2014: 34,8% trams toegankelijk
- 2015: 40,4% - er werden 29 nieuwe trams in dienst gesteld en 8 pcc- trams buiten dienst gesteld waardoor het aantal toegankelijke trams met meer dan 5% steeg.

Streefwaarde: Aantal toegankelijke bussen groeit elk jaar met 3,5%

- 2015: 90 nieuwe bussen in dienst en 220 oudere bussen buiten dienst gesteld in kader van rationalisering van het voertuigenpark en verdere vertramming

	Toegankelijke bussen	Trend
2010	61%	
2011	68%	+7%
2012	70%	+2%
2013	70%	--
2014	77%	+7%
2015	83%	+6%

Toegankelijkheid

Haltes en halteomgevingen

Streefwaarde: Groeipad voor groei toegankelijke haltes af te spreken met wegbeheerders

- De Lijn ontwikkelde een tool voor haltebeheer waarmee de toegankelijkheidsstatus van de haltes wordt opgenomen. Dit gebeurt a.d.h.v. objectieve indicatoren op basis waarvan het systeem automatisch de toegankelijkheidsstatus berekent. Eind juni 2016: ruim 12.000 halten in systeem geïnventariseerd.
- Bij de toegankelijkheidsstatus wordt onderscheid gemaakt tussen:
 - Toegankelijk voor personen met motorische beperking
 - Toegankelijk voor personen met visuele beperking
 - Toegankelijk voor personen met motorische beperking mits assistentie
- Samenspraak met wegbeheerders – oproep tot actieve medewerking.

Efficiëntieverhoging

Dienstactiviteiten chauffeurs

Streefwaarden:

Verhouding beladen kilometers vs niet-beladen km: groeipad in +

% dienstactiviteiten chauffeur op voertuig: groeipad in +

% dienstactiviteiten chauffeur buiten voertuig: groeipad in -

% dienstactiviteiten op voertuig	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vlaanderen	82,91%	82,89%	81,07%	82,30%	84,81%	86,10%
Groeipad		-0,02%	-1,82%	1,23%	2,51%	1,29%

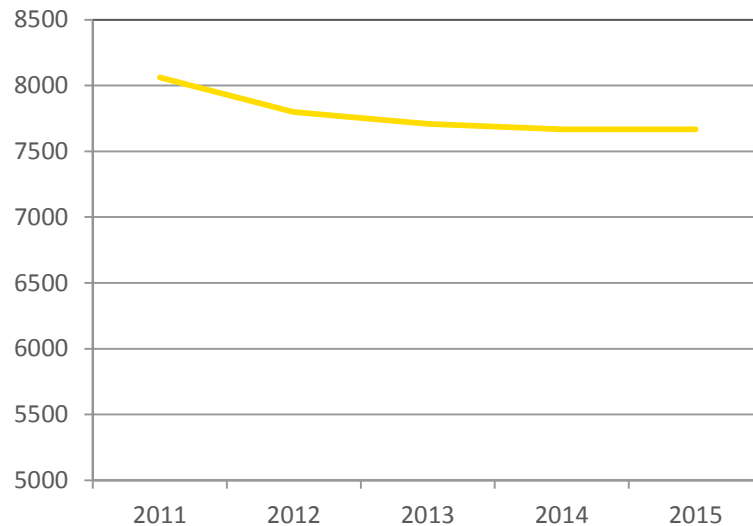
- 2011-2012: toename van de 'niet-productieve uren' (buiten het voertuig) door het schrappen van vroege, late en daluurritten n.a.v. de ingrijpende besparingsronde in 2012.
- In de daaropvolgende jaren: ingezet op de efficiëntie van de planning, met de verdere optimalisatie van de diensten als resultaat.
- Gevolg: positieve evolutie in het % dienstactiviteiten op het voertuig vanaf 2013.
- Over de ganse periode: vooropgestelde streefwaarde niet gehaald.

Efficiëntieverhoging

Aantal VTE De Lijn

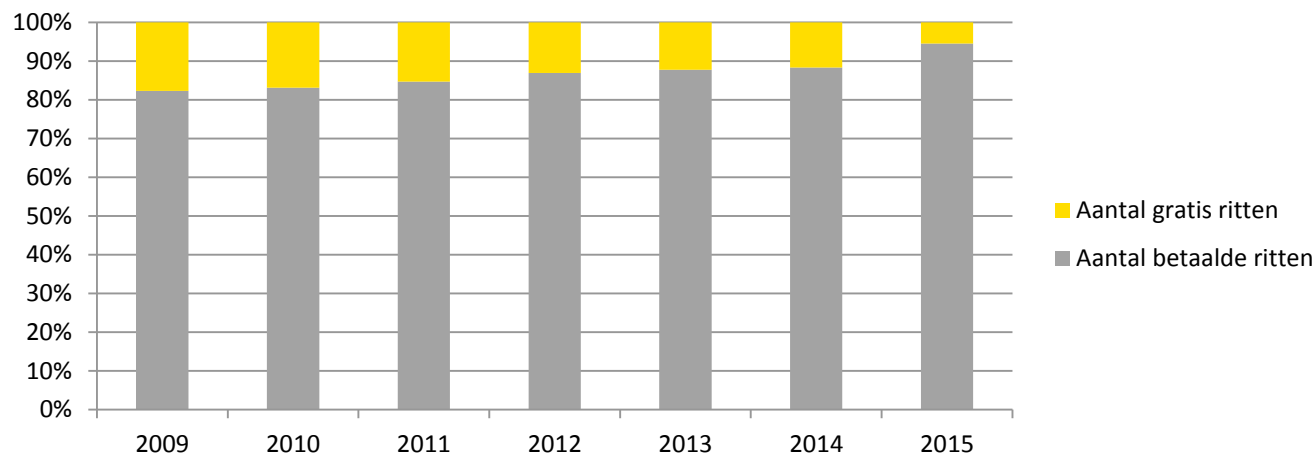
VTE 31/12/2015: -0,014% t.o.v. 2014

	Aantal VTE 31/12/201X
2011	8061,5
2012	7799,4
2013	7709,7
2014	7669,0
2015	7667,9

Efficiëntieverhoging: Reizigersaantallen – gratis vs. betaalde ritten

	Aantal betaalde ritten	Evolutie	% op totaal aantal ritten	Totaal aantal ritten
2010	458.053.299	21.129.045	83,10%	551.235.185
2011	464.398.217	6.344.918	84,58%	549.072.673
2012	472.677.809	8.279.592	86,88%	544.033.069
2013	473.522.439	844.630	87,77%	539.512.672
2014	469.781.074	-3.741.365	88,28%	532.152.567
2015	500.949.430	31.168.356	94,54%	529.897.233

Efficiëntieverhoging

Aandeel betaalde abonnementen

	Aandeel betalende abonnementen
2010	90,03%
2011	90,11%
2012	91,87%
2013	92,30%
2014	92,90%
2015	99,50%

- Streefwaarde werd gehaald.
- Aandeel gratis ritten daalde sterk door gewijzigde tariefpolitiek o.a. grondige wijzigingen aan het toekennen van gratis abonnementen:
 - Reglementering Dina-abonnementen
 - Verstrenging voorwaarden toekenning VDAB Jobpas voor werkzoekenden
 - Afschaffing gratis abonnement voor journalisten en kinderen -12j Gezinsbond vanaf februari 2015.

Efficiëntieverhoging

Kostendekkingsgraad

Streefdoel: Kostendekkingsgraad stijgt

	Dekkingsgraad incl. KS met neutralisatie leerlingenvervoer	Dekkingsgraad incl. KS in %
2009	19,91%	14,28%
2010	20,86%	15,03%
2011	20,75%	14,90%
2012	21,22%	15,28%
2013	21,36%	15,26%
2014	21,61%	15,75%
2015	24,70%	18,72%

KS = Afschrijvingen kapitaalsubsidie

De in de beheersovereenkomst gestelde streefwaarde werd gehaald.
Kostendekkingsgraad geeft enkel een beeld van de verdeling van de financiering van de kosten over verschillende bronnen en is op zich geen maat van efficiëntie.

Efficiëntieverhoging

Leeftijd van de voertuigvloot De Lijn

2015

- 90 nieuwe bussen in dienst
- 220 oudere bussen uit dienst
- 29 nieuwe trams in dienst
- 8 pcc- trams uit dienst

	Gemiddelde leeftijd
31-12-2010	BUS: 7 jaar – 8 maand
	TRAM: 29 jaar – 5 maand
31-12-2011	BUS: 8 jaar – 4 maand
	TRAM: 30 jaar – 4 maand
31-12-2012	BUS: 9 jaar – 2 maand
	TRAM: 30 jaar – 3 maand
31-12-2013	BUS: 10 jaar – 1 maand
	TRAM: 31 jaar – 3 maand
31-12-2014	BUS: 9 jaar – 9 maand
	TRAM: 32 jaar – 3 maand
31-12-2015	BUS: 9 jaar – 7 maand
	TRAM: 30 jaar – 3 maand

Efficiëntieverhoging

Reizigersritten - opbrengsten

	Opbrengst /reizigersrit 2011	Opbrengst /reizigersrit 2012	Opbrengst /reizigersrit 2013	Opbrengst /reizigersrit 2014	Opbrengst /reizigersrit 2015	Opbrengsten 2015	Reizigers ritten 2015
Biljetten	€ 1,71	€ 1,71	€ 1,73	€ 1,75	€ 2,32	20.519.878	8.844.288
SMS-biljetten	€ 1,24	€ 1,24	€ 1,29	€ 1,33	€ 1,67	18.592.610	11.160.593
Kaarten	€ 0,81	€ 0,82	€ 0,86	€ 0,93	€ 1,17	28.939.689	24.839.128
Abonne- menten							
a. Omnipas, MTB, dagpas	€ 0,14	€ 0,15	€ 0,16	€ 0,17	€ 0,21	40.261.622	190.624.483
b. Buzzy Pazz	€ 0,15	€ 0,16	€ 0,16	€ 0,17	€ 0,17	35.338.083	211.100.291
c. NMBS/De Lijn	€ 0,27	€ 0,27	€ 0,28	€ 0,33	€ 0,35	14.993.512	42.517.661
Tussenkost derden	€ 0,13	€ 0,14	€ 0,15	€ 0,10	€ 0,12	3.953.703	32.823.889
Bijzondere diensten	€ 0,73	€ 0,80	€ 1,09	€ 1,15	€ 0,99	3.203.371	3.222.842
Diversen	€ 0,68	€ 0,74	€ 0,76	€ 0,76	€ 0,83	3.976.253	4.764.058
Algemeen Totaal	€ 0,25	€ 0,26	€ 0,28	€ 0,28	€ 0,32	169.778.722	529.897.233

Efficiëntieverhoging Omleidingskilometers

Omleidingskm's tgv infrastructuurwerken	2012	2013	2014	2015
Antwerpen	302.034	290.192	506.239	464.657
Oost Vlaanderen	501.333	317.436	427.889	458.182
Vlaams Brabant	500.031	519.809	467.828	724.957
Limburg	346.390	320.232	322.677	340.632
West Vlaanderen	335.823	499.573	357.651	479.553
Vlaanderen	1.985.611	1.947.242	2.082.284	2.467.981

Deze indicator en de bijhorende streefwaarde liggen slechts voor een beperkt deel in handen van De Lijn.

De streefwaarde werd alles behalve gehaald.

Op het aspect “tijdige melding van werken” werd de voorbije jaren door De Lijn permanent en proactief gewerkt naar wegbeheerders, lokale besturen en politiediensten toe.

Omleidingskilometers t.o.v.
totaal aantal kilometers:

% omleidingskm's	2012	2013	2014	2015
Antwerpen	0,69	0,58	0,95	0,94
Oost Vlaanderen	1,54	0,96	1,20	1,37
Vlaams Brabant	1,16	1,15	1,04	1,77
Limburg	1,22	1,13	1,18	1,32
West Vlaanderen	3,15	1,74	1,37	1,97
Vlaanderen	1,40	1,04	1,11	1,42

Eindevaluatie

Efficiëntieverbod

2011-2015 – Doorstroming tram en bus

- Sinds 2015: prioritaire assen in samenwerking met AWW – voortwerken !
- Gedocumenteerd overleg met wegbeheerders – volhouden ! – op niveau VVRR
- Aandacht omleidingsreizen – doorstroming OV meer op voorgrond !
- Verplaatsingen naar binnensteden: toepassing STOP-principe → selectieve bereikbaarheid !

Groen openbaar vervoer

Streefwaarde: Ecologische voetafdruk: Trend in -

	EVA 2011	EVA 2012	EVA 2013	EVA 2014	EVA 2015	Evolutie 2015 vs 2009	Evolutie 2015 t.o.v. 2014
EVA in globale hectaren (gha)	114.666	112.354	110.161	106.525	105.828	-8,58%	-0,71%
EVA per reizigers (in gm ²)	2,088	2,065	2,042	2,002	1,997	-8,35%	-0,30%

2015: De tendenzen van de afgelopen jaren blijven overeind:

- Verwarmingsvraag in de gebouwen lag 15% hoger (2014 was beduidend warmer jaar)
- Woon- werkgegevens De Lijn werden aangepast: minder kilometers (-2 miljoen km) en minder autogebruik (-2% modal share)
- Eigen productie groene stroom bedraagt ongeveer 1,5% van het totale elektriciteitsverbruik. De rest van de elektriciteitsvraag van De Lijn wordt als groene stroom ingekocht.

Financieel

Wat betreft de financiële situatie bij De Lijn gelden voor 2011-2015 de volgende vaststellingen:

- De Lijn behaalde het ESR-vorderingssaldo van de voorziene en herziene begrotingen.
- Bedrijfseconomisch legde De Lijn, met uitzondering van het jaar 2011, steeds een resultaat in evenwicht voor aan haar Algemene Vergadering.
- De Lijn beheerde haar balans volgens de principes van goed bedrijfsbeheer.
- De Lijn optimaliseerde haar opbrengsten en hield daarbij rekening met de randvoorwaarde over de tariefbepaling zoals opgenomen in het regeerakkoord.
- De Lijn bereikte een steeds hogere kostendekkingsgraad.

Mensen, leren, groeien

Streefwaarde: Minstens 35 uren voortgezette opleiding voor chauffeurs in periode
2011 – 2015

- 7u opleiding per chauffeur per jaar
 - 2011: gemiddeld **5,14 uren** voortgezette opleiding vakbekwaamheid
 - 2012: gemiddeld **6,5 uren** voortgezette opleiding vakbekwaamheid
 - 2013: gemiddeld **7,45 uren** voortgezette opleiding vakbekwaamheid
 - 2014: gemiddeld **5,15 uren** voortgezette opleiding vakbekwaamheid
 - 2015: gemiddeld **6,5 uren** voortgezette opleiding vakbekwaamheid
- Op 9 september 2015 had elke buschauffeur de nodige eerste 35 kredietpunten behaald en was elke buschauffeur in de mogelijkheid om tijdig zijn/haar attest vakbekwaamheid op het rijbewijs te vernieuwen.

Strategische projecten

Retibo 2011-2014

Ten aanzien van de in juli 2013 herschikte timing in de overeenkomst met de ReTiBo hoofdleverancier (THV Profa) werden volgende doelstellingen in de uitrol van ReTiBo behaald volgens het overeengekomen schema:

- De voorziene piloot met 100 voertuigen uitgerust met de ReTiBo-apparatuur in Vlaams-Brabant werd conform de planning gelanceerd in de zomer van 2013.
- Praktische testen in het kader van het pilootproject voor de verkeerslichtenbeïnvloeding (KAR) op voertuigen van De Lijn werden in het najaar van 2013 succesvol uitgevoerd op het traject Leuven-Brussel.
- Zoals voorzien werd in het voorjaar van 2014 gestart met technische proeftellingen van registraties op de voertuigen.
- Sinds eind oktober 2014 is quasi het volledige voertuigenpark van De Lijn door de ReTiBo hoofdleverancier (THV Profa) uitgerust met de nieuwe ReTiBo apparatuur (validatoren voor vervoerbewijzen op chipkaarten, boordcomputers, chauffeursconsoles, ...). De installatie van de hardware op de voertuigen werd aldus vijf maanden vroeger afgerond dan voorzien in de planning uit de herzieningsovereenkomst tussen De Lijn en de THV Profa van juli 2013.
- Ook de verdeling door De Lijn van ca. 950.000 Mobib-kaarten (initieel met gratis vervoerbewijzen, die geldig bleven tot 31 augustus 2015) naar het 65+ doelpubliek werd conform de nieuwe planning afgerond in september 2014.

ReTiBo 2015-2017

- Realisaties 2015
 - Sinds voorjaar 2015 kunnen Vlaamse 65- plussers met een Mobib- kaart producten van TEC en NMBS opladen.
 - Sinds april 2015 zijn ook de interoperabele JUMP- en MTB-vervoerbewijzen in Brussel beschikbaar op de Mobib kaart.
 - De invoering van het betalend 65+abonnement (1 september 2015) werd tijdig gerealiseerd.
- Planning 2016
 - Lancering van de overige De Lijn- abonnementen (bv. Buzzy Pas en Omnipas) op de Mobib- kaart
 - Bijkomende operationele toepassingen op de boordcomputer in gebruik nemen om reizigers en chauffeurs dynamisch op de hoogte te houden over actuele tijdsinformatie en mogelijke wijzigingen in het rittenschema.
- Planning 2017
 - Invoering van de overige vervoerbewijzen op Mobib (biljetten, dagpassen, rittenkaarten)

RISE

- Uitbreiding nieuwe website met personalisatiemogelijkheden en continue verbeteringen.
- Reisinformatie is gebaseerd op beschikbare realtime informatie
- Lancering van nieuwe apps voor Android en iOS.

Bedankt
voor uw aandacht

